

PROJEKT BADAWCZY „ZJAWISKO DZIADURZENIA Z PERSPEKTYWY OSÓB STARSZYCH”

realizowany w ramach projektu „Twoje słowa. Moja godność” finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Projekt poświęcony jest zjawisku dziadurzenia, czyli protekcyjnej i umniejszającej osoby starsze komunikacji, która ma miejsce w ramach interakcji między młodszymi i starszymi osobami.

Celem badania jest ustalenie istniejącego stanu rzeczy w zakresie występowania dziadurzenia w międzypokoleniowych relacjach oraz postaw osób starszych wobec tego typu komunikacji.

W szczególności badanie ma odpowiedzieć na następujące pytania:

1. w zakresie zdiagnozowania skali dziadurzenia:
  - Jaki odsetek osób w wieku 60 lat i więcej spotyka się z tego typu komunikacją?
  - Z jakimi przejawami dziadurzenia spotykają się osoby starsze?
  - W jakich miejscach i sytuacjach tego typu komunikacja ma miejsce?
2. w zakresie postrzegania przejawów dziadurzenia przez osoby w wieku 60 lat i więcej:
  - Jakie są opinie osób starszych na temat używania dziadurzenia w relacjach z nimi?
  - Jakie formy protekcyjnej komunikacji wzbudzają negatywne emocje osób starszych i są odczuwane przez nie jako najbardziej dotkliwe w społecznych relacjach?
3. W zakresie radzenia sobie przez osoby w wieku 60 lat i więcej ze zjawiskiem dziadurzenia:
  - Jak osoby starsze reagują na dziadurzenie?
  - Jakie rozwiązania w tym zakresie preferują?
  - Jakich działań oczekują ze strony społeczeństwa?

Grupę badaną będą stanowić osoby w wieku 60 lat i więcej z terenów objętych działaniami projektu, czyli województwa łódzkiego i podlaskiego. Badanie obejmie osoby biorące udział w warsztatach i innych działaniach związanych z projektem oraz osoby starsze nie uczestniczące w działaniach projektu, ale mieszkające na tym obszarze. Badanymi będą mieszkańcy wsi, małych miejscowości oraz miast. Planowana liczebność grupy badanej zakłada udział 250 osób.

Badanie zapewnia respondentkom/respondentom anonimowość.

Badanie przeprowadzone zostanie w okresie maj 2023 – październik 2023.

Projekt realizują:

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Dla potrzeb badawczych skonstruowany został autorski kwestionariusz ankiety (Danuta Parlak) obejmujący zestaw pytań, dotyczących podjętej problematyki badawczej (patrz: cele badania). Kwestionariusz zawiera pytania wielokrotnego i pojedynczego wyboru, pytania półotwarte (w których osoby badane mogą dodać własną odpowiedź) oraz pytania metryczkowe (niezbędne dane).

Uzyskane dane zostaną poddane analizie statystycznej, psychometrycznej i merytorycznej. Efekty badań będą rozpowszechniane w postaci raportu badawczego. Raport badawczy będzie zawierał opracowane wyniki badań wraz z ich analizą, wnioski z badań oraz rekomendacje dotyczące takich sposobów komunikacji z osobami starszymi, które mają na celu unikanie dziadurzenia, wspieranie godności i podmiotowości osób starszych oraz sprzyjanie budowaniu satysfakcjonujących międzypokoleniowych interakcji.

Raport przygotowany zostanie w dwóch wersjach:

1. Wersja pełna, obejmująca opis badań, szczegółowe przedstawienie uzyskanych rezultatów, pogłębioną analizę oraz teoretyczne komentarze /interpretacje zjawiska dziadurzenia.
2. Wersja skrócona, zawierająca najistotniejsze wyniki badań i ich analizę oraz, jak wyżej ujęto, rekomendacje i wskazówki dotyczące niedyskryminującego sposobu komunikacji.

Raport z badania będzie adresowany do szerokiego grona odbiorców, ze względu na fakt, że komunikacja z osobami starszymi stanowi istotny element społecznych interakcji w różnych sferach życia. W szczególności jednak raport kierowany będzie do dwóch głównych grup.

Po pierwsze, do potencjalnych nadawców tego typu komunikacji, czyli osób mających częsty kontakt z ludźmi starszymi ze względu na relacje osobiste i rodzinne (w tym osoby pełniące funkcje nieformalnych opiekunów osób starszych) oraz relacje instytucjonalne (np. pracownicy związani z placówkami opieki zdrowotnej, instytucjami opiekuńczymi, urzędnicy, osoby pracujące w sferze usług).

Po drugie, raport skierowany zostanie do dziennikarzy i publicystów, co stwarza możliwość dotarcia za pośrednictwem mediów lokalnych i ogólnopolskich do ogółu społeczeństwa i podniesienia poziomu wiedzy o dziadurzeniu i jego przejawach oraz wzrostu świadomości społecznej na temat protekcyjnej komunikacji i jej konsekwencji dla funkcjonowania osób starszych.

Badanie prowadzą i przygotowują raport mgr psychologii Danuta Parlak – specjalista i ekspertka w zakresie społecznego funkcjonowania ludzi starszych, autorka m.in. raportu „Specyfika mowy dyskryminacyjnej używanej wobec osób starszych (elderspeak)” oraz dr psychologii Andrzej Machowski – specjalista z zakresu metodologii badań społecznych i psychometrii.

Projekt realizują:

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny